

แบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ
“สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย”
TOURIST ATTRACTIONS “LIFESTYLE, AND THAI CUSTOM AND TRADITIONS”
A THAI CULTURAL TOURISM TEXTBOOK FOR FOREIGN LEARNERS

ลินีนารถ ราชชมภู

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อสร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ “สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย” ที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้เรียนรู้วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนไทยจากสถานที่ท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษา วัฒนธรรม และการสร้างแบบเรียน จากนั้นผู้วิจัยได้สร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ “สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย” โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 4 บท คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่านประเมินคุณภาพของแบบเรียน ซึ่งสรุปผลการประเมินได้ดังนี้ 1. ด้านรูปเล่ม 8 ด้าน ประกอบด้วย ปก(สีและการออกแบบ) ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า ขนาดตัวอักษรและสี ศิลปะการจัดหน้า ความชัดเจนของภาพ ความสัมพันธ์ของภาพและเนื้อหา จำนวนภาพต่อเนื้อหา และความเหมาะสมของภาพต่อเนื้อหา คะแนนรวมที่ได้คือ 3.29 แสดงให้เห็นว่ารูปเล่มของแบบเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี 2. ด้านเนื้อหาประกอบด้วยสาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจง เนื้อหาสาระเกี่ยวกับแบบเรียน กิจกรรมภายในแบบเรียน ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ ความสัมพันธ์ของภาพและเนื้อหา ขนาดของภาพกับเนื้อหา จำนวนภาพกับเนื้อหา และแบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินเนื้อหาออกเป็น 4 บท คือ ภาคเหนือ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.3 ภาคกลาง ได้คะแนนเฉลี่ย 3.28 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.25 และภาคใต้ ได้คะแนนเฉลี่ย 3.23 แสดงให้เห็นว่าด้านเนื้อหาของแบบเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนผู้เรียนชาวต่างชาติได้

คำสำคัญ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แบบเรียนภาษาไทยสำหรับชาวต่างชาติ วัฒนธรรมไทย แบบเรียน

Abstract

The objective of this research is to create an effective Thai cultural tourism textbook for foreign learners. The researcher has studied documents and research related to language and culture teaching and material development. Then a textbook, “Tourist Attractions, Lifestyle, and Traditional Customs” is created. There are four chapters in this book: the Northern Part, the Central Part, the Northeastern Part, and the Southern Part. The textbook is assessed by six experts. The results of the assessment are as follows. On the book designing assessment, which includes eight factors: cover (color and design), book size, numbers of pages, font size and color, page designing, picture clarity, pictures and content coherence, numbers of pictures per content, and picture and content suitability, the total score is 3.29. It shows that the text designing is good. On the content assessment, which involves main idea, objectives, explanation, activities, content accuracy, picture and content coherence, numbers of pictures per content, and activity and objective coherence, the results for each chapter are as follows: 3.3 for the Northern Part Chapter, 3.28 for the Central Part Chapter, 3.25 for the Northeastern Part Chapter, and 3.23 for the Southern Part Chapter. Such scores indicate that the content of this textbook is good and the textbook is appropriate for classroom use.

Key words : Thai cultural tourism, textbook for foreign learners, Thai culture, textbook

บทนำ

วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและมีความสำคัญ เนื่องจากมนุษย์อาศัยวัฒนธรรมเป็นเครื่องกำหนดในการแบ่งชนชาติ วัฒนธรรมจึงเป็นแบบฉบับของการแสดงออกทั้งด้านความรู้สึกนึกคิด และการกระทำของมนุษย์ วัฒนธรรมยังเป็นระเบียบแบบแผนหรือพฤติกรรมที่มนุษย์ปฏิบัติต่อกันจนเป็นประเพณี หรือเป็นหน้าที่ที่ทุกคนในสังคมยึดถือปฏิบัติตามกันมาทั้งวัฒนธรรมทางด้านจิตใจ และวัฒนธรรมทางด้านวัตถุวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญแสดงให้เห็นถึงอัตลักษณ์ของชาตินั้นๆ ให้เด่นชัดยิ่งขึ้น

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมด้วยแหล่งท่องเที่ยวทั้งแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่เกิดจากการสร้างสรรค์ของธรรมชาติ จนกลายเป็นประติมากรรมจากธรรมชาติที่มีความงดงาม เป็นที่น่าอัศจรรย์ใจของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเยี่ยมชม อีกทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์โบราณสถานและโบราณวัตถุที่บรรพบุรุษไทยได้รังสรรค์ขึ้น สืบทอดเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าตามท้องถิ่นต่างๆทั่วประเทศจนเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ และยังคงดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชม อารยธรรม และความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นนั้น รวมทั้งยังมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมประเพณีวิถีชีวิตและกิจกรรมของแต่ละชุมชนท้องถิ่นที่แตกต่างกัน (บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา: 17)

พรทิพย์ กิจเจริญไพศาล (2553) กล่าวว่า แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดปทุมธานีมีทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงโดดเด่น ด้านวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวมอญ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านโบราณวัตถุและการศึกษางานวิจัยของ บุญพิเชษฐ จันทรเมือง (2553) กล่าวยืนยันเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวในพระอารามหลวงชั้นเอกในเกาะรัตนโกสินทร์มีศักยภาพโดดเด่น ซึ่งทางภาครัฐและเอกชนให้การสนับสนุนในด้านต่างๆ จนกลายเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเยี่ยมชมสัมผัสวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของท้องถิ่นนั้นๆ โดยผู้คนในท้องถิ่นนั้นยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ท่ามกลางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตพื้นบ้านที่คุ้นเคยได้

จากสถิติของกรมการท่องเที่ยว กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กล่าวว่า นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองไทยเพิ่มขึ้นทุกปี นอกจากจะขึ้นชื่อเรื่องแหล่งท่องเที่ยวแล้ว อาหารไทยก็ได้รับรางวัลสุดยอดอาหารระดับโลกของสำนักข่าวชื่อดังซีเอ็นเอ็นโก (ไทยรัฐออนไลน์. 2555: ออนไลน์) จัดให้แกงมัสมั่น ซึ่งเป็นอาหารไทยชนะเลิศเมนูอันดับ 1 ของโลก ด้วยเหตุผลทางด้านวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยอันมีเสน่ห์น่าหลงใหล ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติจนมีชาวต่างชาติหลายคนตัดสินใจย้ายถิ่นฐานมาอาศัยในเมืองไทยเป็นการถาวร จะเห็นได้จากการสำรวจผู้โยกย้ายถิ่นฐานประจำปี 2011 (Expatriate Explorer) ของ ธนาคาร เอช เอส บี ซี อินเตอร์เนชันแนล (ผู้จัดการออนไลน์. 2555 : ออนไลน์) จัดขึ้นเป็นปีที่ 4 และถือเป็นการสำรวจกรณีการอพยพเข้าไปอาศัยต่างแดนของผู้คนทั่วโลกที่ใหญ่ที่สุดรายงานนี้ระบุว่าประเทศไทยเป็นเป้าหมายอันดับหนึ่งของการโยกย้ายถิ่นฐานของชาวต่างชาติ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีค่าครองชีพต่ำ การปลอดภัย มาตรฐานการครองชีพที่ดีเพียงพอ และศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ เมื่อชาวต่างชาติเข้ามาประเทศไทยมากขึ้นความสนใจที่จะศึกษาภาษาไทยจึงกลายเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตของชาวต่างชาติที่เข้ามาท่องเที่ยวและกลุ่มที่ตัดสินใจจะมีชีวิตอยู่เมืองไทยอย่างถาวร ดังนั้นการสื่อสารในชีวิตประจำวันจึงมีความสำคัญ การศึกษาภาษาไทยจึงจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชาวต่างชาติที่ต้องการอาศัยอยู่ในเมืองไทย หรือแม้แต่นักท่องเที่ยวที่ต้องการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในเมืองไทยเพื่อพักผ่อนและศึกษาหาความรู้

“ภาษาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งคู่กัน การเรียนรู้ภาษาจำเป็นต้องเรียนรู้วัฒนธรรมควบคู่ไปเสมอ” (พัทธยา จิตต์เมตตา. 2550 : 5) ดังนั้นการเรียนการสอนภาษาไทยจึงจำเป็นต้องสอนวัฒนธรรมไทยควบคู่กันไปด้วยอย่างแยกไม่ออก เนื่องจากวัฒนธรรมจะถูกแทรกอยู่ในเนื้อหาการเรียนภาษาไทย การเรียนรู้ภาษาควบคู่กับวัฒนธรรมไทยจะทำให้ผู้เรียนชาวต่างชาติทราบข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย สามารถสร้างความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของกันและกัน ในการปฏิสัมพันธ์ในทางสังคมทั้งในระดับประเทศและระหว่างประเทศ รวมทั้งสร้างความเข้าใจพื้นฐานทางความคิดของคนไทยให้ชาวต่างชาติทราบ การที่ผู้เรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สอง อาจจะเป็นผลมาจากความไม่เข้าใจวัฒนธรรมในตัวเอง(ภัทรพร หิรัญภัทร์. 2548: 82-85) เมื่อชาวต่างชาติเข้าใจวัฒนธรรมและพื้นฐานทางความคิดของคนไทยแล้ว การเรียนการสอนเรื่องภาษาและวัฒนธรรมไทยจะเป็นเรื่องง่าย เนื่องจากชาวต่างชาติเข้าใจวัฒนธรรมของคนไทยและเข้าใจสภาพวิถีชีวิตของคนไทยได้อย่างถูกต้อง

ด้วยความสำคัญของวัฒนธรรมดังกล่าวข้างต้น จึงมีนักวิจัยหลายคนได้ศึกษาและทำงานวิจัยเรื่องนี้ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ค้นหาข้อมูลการสร้างแบบเรียนสำหรับชาวต่างชาติที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม พบว่า สารนิพนธ์ของ นิลิตระดับมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2551 - 2555 ดังนี้

1. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” เจิ่น เก็ม ตู
2. ชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ประสิทธิ์ชัย สำเภาทอง
3. การสร้างแบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม เล เจิ่นหมาก ชาย
4. แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ นิตยา วิจาระนันท์
5. แบบเรียนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ญัฐวดี สภาพรต

จะเห็นได้ว่าชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทยสำหรับชาวเวียดนาม เรื่อง “วันสำคัญของไทย” มีเนื้อหาเกี่ยวกับวันสำคัญของไทย โดยชุดการสอนที่สร้างขึ้นมีจำนวน 5 ชุด คือ วันสงกรานต์ วันพืชมงคล วันเข้าพรรษา วันลอยกระทง และวันพ่อแห่งชาติ ส่วนชุดการสอนภาษาและวัฒนธรรมไทย เรื่องนำเที่ยวเกาะรัตนโกสินทร์ สำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ ประกอบด้วย 6 บท คือ เกาะรัตนโกสินทร์ พระบรมมหาราชวัง พระอารามหลวง ศาสนสถาน

อนุสรณ์สถานและสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ แหล่งการค้าและการพาณิชย์ ส่วนการสร้างแบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทย เรื่อง ศิลปะไทย สำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม มีเนื้อหาการสร้างแบบเรียนเกี่ยวกับศิลปะไทย แบ่งออกเป็น 5 บท คือ มวยไทย เครื่องดนตรีไทย การแสดงหุ่นละครเล็ก การร้อยมาลัยดอกไม้สด และการแกะสลักผักและผลไม้ แบบเรียนการสอนวัฒนธรรมไทย เรื่องการทำบุญสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ประกอบด้วยบทเรียนเรื่องการทำบุญ 6 บท ได้แก่ ทำบุญตักบาตร ทำบุญถวายสังฆทาน ทำบุญเลี้ยงพระ ทำบุญปล่อยนกปล่อยปลา ทำบุญจุน และทำบุญทอดผ้าป่า รวมทั้งแบบเรียนภาษาไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ ประกอบด้วยบทเรียนจำนวน 5 บท ได้แก่ ครอบครัวไทย เกษตรกรรมกับวิถีชีวิตไทย วัดกับวิถีชีวิตไทย ความเชื่อของคนไทย ความบันเทิงวิถีชีวิตไทยในอดีต แต่ยังไม่มียแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจสร้างแบบเรียนภาษาไทยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เรื่อง สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย เพื่อให้ผู้เรียนชาวต่างชาติได้ศึกษาสภาพวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนไทยจากสถานที่ท่องเที่ยว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อสร้างแบบเรียนและนำแบบเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินประสิทธิภาพของแบบเรียน ซึ่งแบบเรียนนี้เป็นแบบเรียนสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแบบเรียนสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะบ่งบอกถึงวิถีชีวิตรวมทั้งวัฒนธรรมของคนไทยได้ ผู้เรียนชาวต่างชาติยังจะได้รู้จักสถานที่ท่องเที่ยวในเมืองไทยมากยิ่งขึ้น ด้วยการสร้างแบบเรียนนี้ผู้วิจัยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบเรียน
 - 1.1. บอกความหมายของคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง
 - 1.2. ได้เรียนรู้เสริมคำศัพท์ภาษาถิ่นได้อย่างถูกต้อง
 - 1.3. ได้เรียนรู้เสริมเรื่องหลักไวยากรณ์ภาษาไทยจากบทอ่านได้
 - 1.4. สามารถอ่านและตอบคำถามที่เกี่ยวข้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมไทยจากสถานที่ท่องเที่ยวได้

2. สร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติเรื่องสถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

2.1. รวบรวมและศึกษาเอกสารเกี่ยวข้องกับการสร้างแบบเรียน ความหมายของแบบเรียนลักษณะ หน้าที่ของแบบเรียน หน้าที่ของแบบเรียน คุณสมบัติของแบบเรียนที่ดี การสร้างแบบเรียนหลักเกณฑ์การ วิเคราะห์แบบเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแบบเรียน

2.2. รวบรวมและศึกษาเอกสารความหมายของวัฒนธรรม และความสำคัญของวัฒนธรรมความหมายของสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2.3. สร้างแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เรื่องสถานที่ท่องเที่ยววิถีชีวิตและประเพณีไทย โดยรวบรวมจากความคิดเห็นในแบบสอบถามนักท่องเที่ยวจำนวน 10 คน สรุปว่านักท่องเที่ยวต้องการเรียนรู้สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในภาคเหนือ คือ พระธาตุดอยสุเทพ ประเพณี ยี่เป็ง ภาคกลาง คือ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนคร ยุพยาศราทางชลมารค ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ พระธาตุนม ประเพณีแห่ผีตาโชน และภาคใต้ คือ หมู่บ้านสังกาดู ประเพณีลอยเรือ ทั้งนี้ในแต่ละบทผู้วิจัยได้เพิ่มเติมความรู้เป็นเนื้อหาตั้งรายละเอียดต่อไปนี้

บทที่ 1 ภาคเหนือ

1.1 คำศัพท์

1.2 วิถีชีวิตของชาวเหนือ

1.3 ภาษาถิ่นเหนือ

1.4 สถานที่ท่องเที่ยวและประเพณี

พระธาตุดอยสุเทพ จังหวัดเชียงใหม่

ประเพณียี่เป็ง จังหวัดเชียงใหม่

1.5 แบบฝึกหัด

1.6 เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ 2 ภาคกลาง

2.1 คำศัพท์

2.2 วิถีชีวิตของชาวภาคกลาง

2.3 ภาษาไทยมาตรฐาน

2.4 สถานที่ท่องเที่ยวและประเพณี

พิพิธภัณฑ์สยาม จังหวัดกรุงเทพมหานคร

กระบวนพระยุหยาตราทางชลมารค จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2.5 แบบฝึกหัด

2.6 เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ 3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (อีสาน)

3.1 คำศัพท์

3.2 วิถีชีวิตชาวอีสาน

3.3 ภาษาถิ่นอีสาน

3.4 สถานที่ท่องเที่ยวและประเพณี

พระธาตุพนม จังหวัดนครพนม

ประเพณีแห่ผีตาโชน จังหวัดเลย

3.5 แบบฝึกหัด

3.6 เฉลยแบบฝึกหัด

บทที่ 4 ภาคใต้

4.1 คำศัพท์

- 4.2 วิถีชีวิตของชาวใต้
- 4.3 ภาษาถิ่นใต้
- 4.4 สถานที่ท่องเที่ยวและประเพณี
 - หมู่บ้านสังกาอู๋ จังหวัดกระบี่
 - พืธีลอยเรือ จังหวัดกระบี่
- 4.5 แบบฝึกหัด
- 4.6 เฉลยแบบฝึกหัด

3. ประเมินผลแบบเรียนโดยมีผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านเป็นอาจารย์สอนภาษาไทยให้แก่ชาวต่างชาติ 1 ท่าน เป็นอาจารย์ชำนาญการ และเชี่ยวชาญด้านภาษา หลักภาษา และภาษาศาสตร์ 1 ท่าน เป็นผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 1 ท่าน เป็นอาจารย์สอนภาษาไทยระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา 1 ท่าน เป็นอาจารย์ชาวต่างชาติที่สอนภาษาไทยให้ชาวักมพูชา 1 ท่าน และอาจารย์ประจำภาควิชาภาษาตะวันตก 1 ท่าน

ผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ด้าน คือ

1. ด้านรูปเล่ม

ปก(สีและการออกแบบ) ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า ขนาดตัวอักษรและสี ศิลปะการจัดหน้า ความชัดเจนของภาพ ความสัมพันธ์ของภาพและเนื้อหา จำนวนภาพต่อเนื้อหา และความเหมาะสมของภาพต่อเนื้อหา

2. ด้านเนื้อหา

สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ คำชี้แจง เนื้อหาสาระเกี่ยวกับแบบเรียน กิจกรรมภายในแบบเรียน ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ ความสัมพันธ์ของภาพและเนื้อหา ขนาดของภาพกับเนื้อหา จำนวนภาพกับเนื้อหา และแบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ผู้วิจัยได้แบ่งการประเมินเนื้อหาออกเป็น 4 บท

4. สรุปข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

สรุปผลการวิจัย

ผู้เชี่ยวชาญ 6 ท่าน ได้ให้ความคิดเห็นสรุปเป็นผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านรูปเล่ม

ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินและได้คะแนนเฉลี่ย 3.29 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านต้องการให้ปรับปรุงในส่วนของตัวอักษรที่มีขนาดไม่สม่ำเสมอ ตัวอักษรที่ซ้อนบนภาพ รวมทั้งความชัดเจนของภาพที่มีความละเอียดของภาพน้อยเกินไป ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเหล่านี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว

2. ด้านเนื้อหา แบ่งออกเป็น 4 บทคือ

2.1 ภาคเหนือผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินและได้คะแนนเฉลี่ย 3.3 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

2.2 ภาคกลางผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินและได้คะแนนเฉลี่ย 3.28 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

2.3 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินและได้คะแนนเฉลี่ย 3.25 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

2.4 ภาคใต้ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินและได้คะแนนเฉลี่ย 3.23 แสดงว่าอยู่ในเกณฑ์ดี

สรุปภาพรวมที่ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านต้องการให้ปรับปรุงแก้ไข คือ ความถูกต้องของเนื้อหาสาระ การตรวจสอบภาษาอังกฤษ ลัทธิสัญลักษณ์ และภาษาถิ่น ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขเป็นที่เรียบร้อยแล้วตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านเพื่อทำให้แบบเรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

การประเมินแบบเรียนภาษาไทยเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ “สถานที่ท่องเที่ยววิถีชีวิตและประเพณีไทย” ได้แบ่งประเด็นที่ประเมินได้เป็น 2 ประเด็นดังนี้

1. ด้านรูปเล่ม

ปก (สีและการออกแบบ) ขนาดรูปเล่มและจำนวนหน้า ศิลปะการจัดหน้า ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ดี โดยขนาดรูปเล่ม คือ กว้าง 8.25 นิ้วยาว 11.50 นิ้ว ขนาดตัวอักษรและสีอยู่ในเกณฑ์ดี

แต่มีข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไขขนาดของตัวสัญลักษณ์ให้มีขนาดเท่ากัน ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการแก้ไขเรียบร้อยแล้ว ความชัดเจนของภาพ ความสัมพันธ์ของภาพและเนื้อหา จำนวนภาพต่อหน้า ความเหมาะสมของภาพกับเนื้อหาผู้เชี่ยวชาญทั้ง 6 ท่านประเมินว่าอยู่ในเกณฑ์ดี ซึ่งตรงตามหลักเกณฑ์แบบเรียนที่ดี

2. ด้านเนื้อหา

สาระสำคัญของเนื้อหาทั้ง 4 บท มีความชัดเจนและครอบคลุมในเนื้อหาและรายละเอียดของแต่ละบท ซึ่งผลการประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี จุดประสงค์การเรียนรู้ที่ผู้วิจัยกำหนดในแต่ละบทมีความสอดคล้องกับเนื้อหาซึ่งเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคุณสมบัติแบบเรียนที่ดี คำชี้แจงมีความชัดเจนผู้เรียนเข้าใจและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้อง เนื้อหาสาระเกี่ยวแบบเรียนผู้วิจัยต้องปรับปรุงแก้ไขเนื้อหาสาระที่ไม่ถูกต้องเพื่อให้ตรงตามหลักเกณฑ์คุณสมบัติแบบเรียนที่ดีดังที่ วาริ ธีระจิตร (2531 : 21-22) ได้กล่าวไว้ว่า เนื้อหาแบบเรียนต้องถูกต้องเที่ยงตรงในเรื่องข้อเท็จจริง เป็นกลาง ภาพประกอบต้องถูกต้องชัดเจน ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อหา ขนาดของภาพกับเนื้อหาในแบบเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความชัดเจน เนื้อหาและภาพมีความสัมพันธ์กัน กิจกรรมภายในแบบเรียนและแบบฝึกหัดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี

ลักษณะของการสร้างแบบเรียนที่ดีจากการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งผู้วิจัยได้ยึดถือเป็นแนวทางปฏิบัติในการสร้างแบบเรียนชุดนี้ คือ เรื่องของความชัดเจนของเนื้อหาสาระที่ต้องอ่านง่าย เนื้อหาต้องตรงตามวัตถุประสงค์ ภาพประกอบถูกต้องชัดเจน การจัดรูปเล่มอยู่ในขนาดที่เหมาะสมกับผู้เรียน ล้วนแล้วเป็นองค์ประกอบที่ทำให้แบบเรียนเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เรื่อง “สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย” เป็นแบบเรียนที่มีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. งานวิจัยเล่มนี้เป็นแนวทางสำคัญในการสร้างงานวิจัยเรื่องการสร้างแบบเรียน ชุดการสอน หรือสื่อประสม เรื่องวัฒนธรรม วิถีชีวิตในจังหวัดต่างๆ ที่มีอัตลักษณ์ได้
2. เครื่องมือของการวิจัยเล่มนี้สามารถนำไปพัฒนาแนวคิดในการเปลี่ยนแปลงเป็นภาษาต่างประเทศอื่นๆ เพื่อนำไปใช้สอนในสถาบันอื่นๆ ได้
3. การสร้างแบบเรียนเรื่องสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้เรียนชาวต่างชาติ เรื่อง “สถานที่ท่องเที่ยว วิถีชีวิต และประเพณีไทย” ผู้วิจัยต้องศึกษาเนื้อหาให้ถ่องแท้ ชัดเจน ถูกต้อง โดยเฉพาะเรื่องวัฒนธรรมไทยที่ต้องใช้สอนชาวต่างชาติ

บรรณานุกรม

- กรมการท่องเที่ยว. (2555). **สถิตินักท่องเที่ยว**. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.tourism.go.th/2010/th/statistic/tourism.php>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2555) . **อาหารไทยซีเอ็นเอ็นเอ็นโก**. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.thairath.co.th/content/tech/188516>
- ณัฐวดี สภาพรต. (2553) . **แบบเรียนภาษาไทยเรื่องวิถีชีวิตไทยสำหรับผู้เรียนชาวต่างประเทศ**. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- บุญพิเชษฐ์ จันทร์เมือง. (2553) . **การจัดการท่องเที่ยวในพระอารามหลวงชั้นเอกในเกาะรัตนโกสินทร์**. วิทยานิพนธ์ วท.ม. (สาขาวิชาการวางแผนและการจัดการการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2549) . **การพัฒนาและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: บริษัทเพรสแอนด์ดีไซน์ จำกัด.
- ผู้จัดการออนไลน์. (2555). **ข่าวเอสเอสบีซีการย้ายถิ่นฐานของชาวต่างชาติ**. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555, จาก <http://www.manager.co.th/Around/viewNews.aspx?NewsID=9540000125262>.
- พัทธยา จิตต์เมตดา. (2550) . **การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศแนวคิด : เทคนิควิธีการสอนโดยใช้ภาษาไทย**. (เอกสารประกอบการอบรม). กรุงเทพฯ: ม.ป.พ. อัดสำเนา.
- ภัทรพร หิรัญภัทร์. (2548, มกราคม-มิถุนายน). **การสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมกับการเรียนการสอนภาษาที่สอง**. *ภาษาและวัฒนธรรม*. 24(1): 82-85.

- เล เจิ่น หมาก ชาย. (2553) . การสร้างแบบเรียนความรู้ทางวัฒนธรรมไทยเรื่องศิลปะไทยสำหรับนักศึกษาชาวเวียดนาม. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- วันเพ็ญ สกุลทอง. (2552). การสร้างแบบเรียนเรื่องพญานาคไทยสำหรับชาวต่างชาติ. สารนิพนธ์ ศศ.ม. (การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา
- วารี ธีระจิตร. (2534) . การพัฒนาการสอนสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.